

Sirküler No: 049

İstanbul, 27 Mart 2023

Konu: 7440 sayılı Kanun'un depremde zarar görenlere yönelik hükümlerinin açıklanmasına ilişkin Tebliğ yayımlandı.

Özet: 7440 sayılı Kanun'un (RG: 12.03.2023) 10. maddesinde depremde zarar görenlere yönelik aşağıda özetlenen istisna ve indirimler yer almaktadır:

- Mücbir sebep hali ilan edilen yerlerde depremde, kendisi, eşi, çocuğu veya anne ve babası etkilenen hizmet erbabına, işverenler tarafından 06.02.2023 ile 31.07.2023 tarihleri arasında mevcut ücret, prim, ikramiye gibi ödemelerine ilave olarak yapılan **aynı yardımlar ile 50.000 TL'yi geçmeyen nakdi yardımlar** prime esas kazançta dâhil edilmeyecek, bu yardımlar üzerinden gelir vergisi ve damga vergisi de alınmayacaktır.

- Mücbir sebep hali ilan edilen yerlerde yerleşim yeri bulunan gerçek kişilerin, ikamet etmeleri amacıyla bedelsiz kullanımına bırakılan konutlara ilişkin olarak 2023 yılı gelirlerine uygulanmak üzere emsal kira bedeli esası uygulanmayacaktır.

- Mücbir sebep hali ilan edilen yerlerde depremlerde vefat edenlerin mirasçılarının, sigorta ve emeklilik şirketleri tarafından ve **bireysel emeklilik sisteminden yapılan ödemeler** üzerinden gelir vergisi tevkifatı yapılmayacaktır.

- Mücbir sebep hali ilan edilen yerlerde depremlerde vefat edenlerin mirasçılarının veraset yoluyla intikal eden mallar ile vefat eden hizmet erbabının eş, çocuk, anne ve babasına işverenler tarafından 06.02.2023 ile 31.07.2023 tarihleri arasında (bu tarihler dâhil) yapılan yardımlardan veraset ve intikal vergisi ödenmeyecektir.

- Tutulması ve tasdiki zorunlu **defterleri ile belgeleri** depremler nedeniyle zayıf olan mükellefler, 31 Temmuz 2023 tarihine kadar yetkili mahkemeden kendisine bir belge verilmesini isteyebileceklerdir. Bu yerlerde bulunan mükellefin il veya ilçe idare kurullarından defter ve belgelerinin zayıf olduğuna ilişkin olarak alacağı belge de yetkili mahkemeden alınmış belge hükmünde kabul edilecektir.

- Mücbir sebep hali ilan edilen yerlerde deprem tarihinden önce doğmuş alacağı bulunan mükellefler, açılan tespit davası üzerine mahkeme tarafından borçlunun mal varlığının en az üçte birini kaybettiğine yönelik verilmiş bir karar bulunması halinde **bu alacakları için şüpheli alacak karşılığı ayırabileceklerdir**.

- Depremlerde yıkılan veya ağır ya da orta hasarlı binalara ilişkin **emlak vergisi ve çevre temizlik vergileri**, ağır hasar görerek kullanılamaz duruma gelen taşıtlara ilişkin **motorlu taşıtlar vergileri** ile bu alacaklara ilişkin vergi cezası, gecikme faizi ve gecikme zamları terkin edilecektir.

25 Mart 2023 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan 2 seri numaralı "Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına Dair 7440 Sayılı Kanun Genel Tebliği" ile yukarıda özetlenen hükümlere ilişkin ayrıntılı ve örnekli açıklamalar yapılmıştır.

Tebliğ, yayım tarihinde (25 Mart 2023) yürürlüğe girmiştir.

Kuzey YMM ve Bağımsız

Denetim A.Ş.

Maslak Mahallesi

Eski Büyükdere Cad.

Orjin Maslak Plaza

No: 27 Kat: 1-5 Sarıyer

İstanbul - Turkey

Tel: +90 (212) 315 30 00

Fax: +90 (212) 234 10 67

www.vergidegundem.com

www.ey.com

Bu dokümanda yer alan açıklamalarımız, konuya ilişkin genel bilgiler içermektedir. EY ve/veya Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş.'ye, işbu dokümanın içeriğinden kaynaklanan veya içeriğine ilişkin olarak ortaya çıkan sonuçlardan dolayı herhangi bir sorumluluk iddiasında bulunulamaz.

12 Mart 2023 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanan 7440 sayılı Kanun’un 10. maddesinin 21, 22, 25 ve 26. fıkralarında, 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş’ta meydana gelen depremlerden zarar görenlere yönelik aşağıda özetlenen istisna ve indirimler düzenlenmiştir:

1. Depremden etkilenen personele işveren tarafından yapılan nakdi ve aynı yardımlar

Kahramanmaraş ilinde meydana gelen depremler nedeniyle Hazine ve Maliye Bakanlığınca mücbir sebep hali ilan edilen yerlerde **depremden, kendisi, eşi, çocuğu veya anne ve babası etkilenen hizmet erbabına**, işverenler tarafından 06.02.2023 ila 31.07.2023 tarihleri arasında (bu tarihler dâhil) mevcut ücret, prim, ikramiye gibi ödemelerine ilave olarak yapılan **aynı yardımlar ile toplam tutarı 50.000 Türk lirasını geçmeyen nakdi yardımlar** 5510 sayılı Kanuna göre prime esas kazanç dâhil edilmeyecektir. Bu yardımlar üzerinden Gelir Vergisi Kanunu (GVK) uyarınca gelir vergisi ve Damga Vergisi Kanunu uyarınca damga vergisi de alınmayacaktır.

2. Emsal kira bedeli uygulaması

Mücbir sebep ilan edilen yerlerde 6 Şubat 2023 tarihi itibarıyla yerleşim yeri bulunan gerçek kişilerin, ikamet etmeleri amacıyla bedelsiz kullanımına bırakılan konutlara ilişkin olarak 2023 yılı gelirlerine uygulanmak üzere GVK’nın 73. maddesinde belirtilen emsal kira bedeli esası uygulanmayacaktır.

3. Bireysel emeklilik sisteminden yapılan ödemeler

Mücbir sebep ilan edilen yerlerde depremlerde veya bu depremlerdeki yaralanmalara bağlı olarak daha sonraki tarihlerde vefat edenlerin mirasçılarına, tüzel kişiliği haiz emekli sandıkları, yardım sandıkları ile sigorta ve emeklilik şirketleri tarafından ve bireysel emeklilik sisteminden, 06.02.2023 tarihinden itibaren yapılan ve GVK’nın 75. maddesinin ikinci fıkrasının (15) ve (16) numaralı bentlerinde sayılan menkul sermaye iradı kapsamındaki ödemeler üzerinden gelir vergisi tevkifatı yapılmayacaktır.

4. Veraset ve intikal vergisi istisnası

Mücbir sebep ilan edilen yerlerde depremlerde veya bu depremlerdeki yaralanmalara bağlı olarak daha sonraki tarihlerde vefat edenlerin mirasçılarına veraset yoluyla intikal eden mallar ile vefat eden hizmet erbabının eş, çocuk, anne ve babasına işverenler tarafından 06.02.2023 ila 31.07.2023 tarihleri arasında (bu tarihler dâhil) yapılan yardımlar veraset ve intikal vergisinden müstesnadır. Bu intikaller nedeniyle veraset ve intikal vergisi beyannamesi verilmeyecek, ilişik kesme belgesi aranmayacaktır.

5. Deprem nedeniyle yasal defter ve belgeleri zayı olanlar tarafından yapılacak işlemler

Türk Ticaret Kanunu’na (TTK) ve Vergi Usul Kanunu’na (VUK) göre tutulması ve tasdiki zorunlu defterleri ile kullanmak mecburiyetinde bulunduğu belgeleri 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş ilinde meydana gelen depremler nedeniyle zayı olan mükellefler, durumu öğrendiği tarihten itibaren **31 Temmuz 2023 tarihine kadar** (bu tarih dâhil) **yetkili mahkemeden kendisine bir belge verilmesini isteyebilecektir**. Mahkeme bu talebi ivedilikle görüşüp ve gerekli gördüğü delillerin toplanmasını da emredebilecektir.

Bu yerlerde bulunan mükellefin **il veya ilçe idare kurullarından** defter ve belgelerinin zayı olduğuna ilişkin olarak alacağı belge de **yetkili mahkemeden alınmış belge hükmünde kabul edilmektedir**.

6. Deprem bölgesindeki kişi ve kurumlardan olan alacakların şüpheli alacak olarak değerlendirilebilmesi

6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş ilinde meydana gelen depremler nedeniyle Hazine ve Maliye Bakanlığınca mücbir sebep hali ilan edilen yerlerde; gelir ve kurumlar vergisi yönünden mükellefiyet kaydı bulunan kişilerden veya gelir vergisi mükellefiyeti bulunmayan ancak yerleşim yeri bu yerlerde olan gerçek kişilerden ya da kuruluş ve faaliyet yeri bu yerlerde bulunan kurumlar vergisi mükellefiyeti olmayan teşekküllerden alacağı bulunan mükellefler, açılan tespit davası üzerine mahkeme tarafından borçlunun mal varlığının en az üçte birini kaybettiğine yönelik verilmiş bir karar bulunması şartıyla, deprem tarihinden önce doğmuş olan ve varlığı VUK'ta sayılan belgeler ile tevsik edilen alacaklarını aynı Kanun'un 323. maddesinde yer alan hükümlere göre dava veya icra safhasında bulunan alacak kabul ederek, bu alacakları için pasifte karşılık ayırabilecektir.

7. Depremde hasar gören bina ve taşıtlara ilişkin bazı vergi, ceza ve faizlerin terkin edilmesi

6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş ilinde meydana gelen depremler nedeniyle Hazine ve Maliye Bakanlığınca mücbir sebep hali ilan edilen yerlerde, depremlerde yıkılan veya ağır ya da orta hasarlı binalara ve ağır hasar görerek kullanılamaz duruma gelen taşıtlara ilişkin olup 6 Şubat 2023 tarihinden önce tahakkuk eden ve bu Kanun'un yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş bulunan;

- Emlâk vergisi, taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına katkı payı,
- Çevre temizlik vergisi ve
- Motorlu taşıtlar vergisi ile

bu alacaklara ilişkin vergi cezası, gecikme faizi, gecikme zammı terkin edilir ve taşıtlar üzerinde 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre vergi dairelerince tatbik edilmiş hacizler kaldırılacaktır.

25 Mart 2023 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan 2 seri numaralı "Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına Dair 7440 Sayılı Kanun Genel Tebliği" ile yukarıda özetlenen hükümlere ilişkin ayrıntılı ve örnekli açıklamalar yapılmıştır.

Sirkülerimiz ekinde yer alan Tebliğ, yayım tarihinde (25 Mart 2023) yürürlüğe girmiştir.

Saygılarımızla.
Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş.
Erkan Baykuş

Sirküler içeriği hakkında ek bilgi gerektiğinde (212) 408 51 79 numaralı telefondan M. Fatih Köprü (fatih.kopru@tr.ey.com) ile temasa geçmenizi rica ederiz.